

GJENNESTADTUNET 85

3160 STOKKE

TLF.: 410 67 532

VESTFOLD@JORDVERN.NO

WWW.JORDVERN.NO

ORG.NR.: 913 061 284

Til
Holmestrand kommune

Stokke, 12.12.2014

Rullering av kommuneplanen i Holmestrand - høringsuttalelse

Viser til kommuneplanens arealdel 2015-2027 behandlet i Formannskapet 23.09.2014 og som ligger ute til offentlig ettersyn med frist 15. desember.

Det er viktig for oss i Jordvern Vestfold å påse at nye plangrep som ble tatt i forbindelse med vedtatt RPBA (Regional Plan for Bærekraftig Arealpolitikk i Vestfold) nå følges opp i kommunale planer. Det har vært vår innfallsvinkel når vi har sett på forslag til ny kommuneplan for Holmestrand.

Vi vil derfor starte med å gi kommunen ros for et oversiktlig saksframlegg hvor det kommer tydelig fram at kommunen ønsker å planlegge innenfor de rammer som er satt i regional plan for bærekraftig arealpolitikk (RPBA) i Vestfold. Her argumenteres det godt for hvorfor det er viktig å tegne langsiktige utviklingsgrenser, hvorfor det er viktig å satse på fortetting og transformasjon i eksisterende boligområder og at vern av matjord er en viktig premisse for kommuneplanen.

Både i nevnte RPBA og i "Regionalt næringsprogram for landbruket i Vestfold 2012 – 2015" er det et sentralt mål at matjordarealet i Vestfold skal økes. Dette henger logisk sammen med den forventede befolkningsveksten og at en økende befolkning krever mer mat. Både av etiske grunner og av hensyn til vår egen matsikkerhet. Vi har registrert at befolkningsveksten også ble nevnt som en sentral utfordring da kommuneplanens samfunnsdel for Holmestrand, Hof og Re var ute til høring tidligere i vår.

Det har vært knyttet noe usikkerhet til den nye regjeringens jordvernpolitikk. Noen kommuner har ønsket å tolke det dit hen at det nå er ok å bygge ned mer matjord. Jordvern Vestfold ønsker derfor å opplyse om at en enstemmig næringskomité i går, 20. mars, avga sin innstilling til følgende vedtak til Stortinget på Dok 8-forslaget fra Venstrerepresentantene Skjelstad, Farstad, Elvestuen og Raja : <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Publikasjoner/Innstillinger/Stortinget/2013-2014/inns-201314-149/> om behovet for en helhetlig jordvernstrategi:

Stortinget ber regjeringen i egnet form fremme forslag for Stortinget om jordvernstrategi.

En enstemmig Næringskomité uttaler blant annet:

Komiteen viser til at landbruks- og matministeren gjentatte ganger har uttalt at det er et mål å øke selvforsyningsgraden og matproduksjonen. Komiteen viser til Innst. 8 S (2013–2014) der et enstemmig storting i forbindelse med statsbudsjettet uttrykte støtte til disse målene. Komiteen peker på at det er naturlig at statsrådets og Stortingets ambisiøse mål får konsekvenser for politikktutviklingen. Komiteen peker på at det, for å nå målene om økt matproduksjon og økt selvforsyningsgrad, kreves en større bevissthet om ivaretagelse av norske jordressurser.

Jordvern Vestfold understreker derfor at Holmestrand kommune har tydelig støtte fra både regionale og nasjonale myndigheter om å føre en arealpolitikk som gir mulighet for økt matproduksjon og bedre vern av matjorda!

Dette er våre konkrete kommentarer:

Til saksframlegg og behandling

Kommunen skal som sagt ha ros for et oversiktlig saksframlegg hvor det kommer tydelig fram at kommunen ønsker å planlegge innenfor de rammer som er satt i regional plan for bærekraftig arealpolitikk (RPBA) i Vestfold.

I Formannskapetets vedtak pkt 2 bes det om konkret tilbakemelding på om planlagt industriområde på Vesthøy skal tilbakeføres til LNF. Jordvern Vestfold er tydelige på at nedbygging av matjord til industri og boligbygging ikke er forsvarlig arealbruk. I dag vet vi at eksisterende matjord trengs for matproduksjon til en voksende befolkning. Det er stadig større politisk forståelse og enighet om dette. Vi ber Holmestrand kommune bruke anledningen til å vise at de er en ansvarlig jordvernmyndighet ved at arealet, som ikke er blitt regulert selv om det har ligget til rette for det i mange år, tilbakeføres til LNF-område. Arealet trengs nå til matproduksjon.

Til prosess

Vi registrerer at Holmestrand kommune i saksframlegget vurderer om man ved kommende arealplanrevisjon bør legge opp til en innspillrunde med tydeligere føringer på hvilke innspill som vil bli prioritert. Jordvern Vestfold har diskutert dette på grunnlag av tilsvarende prosesser i andre kommuner også og støtter dette. På den måten vil man hindre at det skapes unødvendige forventninger om boligområder og næringsarealer på arealer som trengs til framtidig matproduksjon.

Vi ber om at langsiktige utviklingsgrenser, RPBA's retningslinjer om bruk av matjord og verdiklassifiseringskartet av landbruksarealer i Vestfold da legges til grunn som viktige føringer.

For å oppnå det nasjonale målet om 20 % økning i matproduksjonen de neste 20 årene og målet om økt matproduksjon i Vestfold, må omdisponering av matjord/dyrkbar jord begrenses til et minimum og kompenseres med nydyrking. I Vestfold er ca. 100 000 daa klassifisert som dyrkbar jord. Tiltak for å fremme nydyrking er først og fremst et statlig ansvar gjennom mat- og landbrukspolitikken, men det er kommunene som er jordlovs- og arealplanmyndighet. Vi ber derfor om at nydyrking i Holmestrand tas opp i kommunens handlingsplan.

Konkrete innspill til planen

Vi har vært i kontakt med medlemmer i fra Holmestrand for å sikre oss en lokal vurdering og har følgende konkrete innspill til planen:

Fortetting kontra nye arealer

RPBA sier at nedbygging av "frigitt matjord" forutsetter at fortetting/transformasjon skjer i det omfang som er beskrevet i RPBA og at omdisponeringen skal skje så sent som mulig i planperioden som går mot 2040. Dessuten skal det begrunnes særlig hvorfor dyrka jord ønskes omdisponert til byggeformål i den aktuelle kommuneplanperioden hvis det finnes andre uregulerte eller ubebygde områder innenfor de langsiktige utviklingsgrensene. Dette er gjentatt i Fylkesmannens forventningsbrev for 2015 til kommunene.

Jordet sør for Ekeberg (innspill nr 9) er ikke lagt inn i kommuneplanen ennå, ut i fra føringene over. Det er veldig bra!

Kommunen argumenterer derimot for å ta inn Solbergjordet (innspill nr 11) allerede i denne første kommuneplanrulleringen og viser til at dette området "ligger i gang/sykkelavstand til fjellheisen som vil knytte platået og sentrum sammen. En utbygging her vil være direkte knyttet til etableringen av heisen, og støtte opp under Holmestrand som en kommune som prioriterer boligområder som kan nå jernbanestasjonen uten bruk av bil. Det er samtidig i gang- og under planlegging en rekke prosjekter i RPBA's kategori "fortetting", slik at kravet om å balansere fortetting og jordvern er imøtekommet. "

Jordvern Vestfold mener **det blir feil å omdisponere Solbergjordet** allerede i første 12-års kommuneplanperiode etter at RPBA er vedtatt.

Det er beregnet at det er en boligreserve i gjeldende kommuneplan på 800 boliger (RPBA og i tabell på side 5 i Planbeskrivelse med KU).

I saksframlegget argumenteres det dessuten for at boligreserven i realiteten er enda høyere. Det er litt vanskelig for oss lekfolk å skille mellom forventet vekst i disse områdene som omtales som boligreserver og forventet fortetting i eksisterende boligområder, men det fremstår for oss som at behovet for nye boenheter i tabellen på s 5 i Planbeskrivelse med KU er satt alt for høyt i denne planrulleringen? RPBA's retningslinjer om "frigitte matjordarealer" må tolkes dit hen at det forventes at boligreserven på 800 boliger + en rimelig andel av fortetting i henhold til RPBA (1250 boliger fram mot 2040) boliger skal realiseres før Solbergjordet og jordet Sør for Ekeberg legges inn i kommuneplanen. I så fall bør Holmestrand kommune kunne dekke beregnet boligbehov den første 4 årsperioden (480 boliger) og for hele 12-årsperioden (1450 boliger) uten å omdisponere svært verdifull matjord på Solbergjordet.

Hvor viktig er det å utsette omdisponering av Solbergjordet, vil kanskje politikerne spørre?

Dette er et jorde som er klassifisert som høyproduktiv matjord. På slik jord i Vestfold kan det produseres mathvete nok til rundt 1 brød per kvadratmeter. Deler av jordet båndlegges av en bred bekkkant og en kolle. Men rundt 65 dekar er førsteklasses matjord. For hvert år dette jordet på 65 dekar kan få produsere mat produseres det med andre ord nok korn til 65 000 brød! Spares dette til neste rulling kan vi med andre ord få 260 000 brød fra Solbergjordet. Hvis dere venter 15 år med å omdisponere Solbergjordet snakker vi over 1 million brød!

Så viktig er det!

Fortetting er satt opp som en viktig strategi i "Viktige veivalg" i kommuneplanens samfunnsdel. I saksframlegget står det at en helhetlig fortettingsstrategi for kommunen vil bli et tema i kommuneplanens handlingsdel. Det er fornuftig. Vi tror derimot at fortettingsviljen fort vil kunne begrenses i praksis hvis det samtidig legges opp til å bygge ned store nye jorder. Erfaring tilsier at utbyggere har en tendens til å ville velge slike områder før fortetting og transformering..

Dette er nok et argument for å vente med å omdisponere høyproduktiv matjord på Solbergjordet!

Jordvern Vestfold registrerer videre at kommunen foreslår noen justeringer av den langsiktige grensen. Selv om hver enkelt justering er liten, påpeker vi at summen av slike små justeringer i Holmestrand og andre kommuner vil føre til betydelig mindre matproduksjon i Vestfold. Vi mener derfor at kommunen i så fall må redusere matjordareal

innenfor den langsiktige grensen tilsvarende på andre steder, og minner om at RPBA-s samfunns mål 2 sier at matjordarealet i Vestfold skal være økt i 2040!

Kommentarer til utfyllende bestemmelser og retningslinjer

Jordvern Vestfold vil oppfordre Holmestrand kommune til å bake inn RPBA-s retningslinjer 2.1.1 og 2.1.2 i egne bestemmelser og retningslinjer;

2.1.1 Vestfolds verdifulle landbruksområder skal sikres som produksjonsgrunnlag i dag og for kommende generasjoner.

a) Innenfor langsiktige utviklingsgrenser skal bruk av dyrka jord til byggeformål balanseres mot krav om fortetting og det å ta i bruk areal som kan være mer krevende å bygge ut enn åpne jorder.

Omdisponering av dyrka jord (verdiklasse A og B) til byggeformål skal vurderes etter følgende kriterier:

- Det forutsettes at fortetting/transformasjon i kommunen skjer i det omfang som er beskrevet i RPBA-s planforutsetninger dersom dyrket jord skal kunne tas i bruk. Områdeplaner i sentrum kan brukes som virkemiddel for å fremme fortetting med kvalitet og avklare omfang av framtidig fortetting.*
- Omdisponering skal skje så sent som mulig i planperioden (fram til 2040). Dersom det innen langsiktige utviklingsgrenser for byen eller tettstedet finnes uregulerte og/eller ubebygde areal med formål bebyggelse og anlegg tilgjengelig som ikke er dyrka jord, eller det finnes areal som kan omdisponeres til slikt formål som ikke er dyrka jord, må det begrunnes særskilt hvorfor dyrka jord ønskes omdisponert til byggeformål i den aktuelle kommuneplanperioden.*

b) Ved forvaltning av arealene utenfor de langsiktige utviklingsgrensene skal hensynet til landbruket tillegges avgjørende vekt. Grunnlaget for vektleggingen ligger i temakart for verdiklassifisering av landbruk som ligger til grunn for RPBA.

2.1.2. I planer som tillater omdisponering av jordbruksareal, skal det innarbeides bestemmelser om at matjordlaget skal benyttes til forbedring av annen dyrka eller dyrkbar mark til matproduksjon.

Jordvern Vestfold ønsker lykke til videre med kommuneplanprosessen. **En arealeffektiv bruk av eksisterende sentrums- og boligområder er det beste vern av matjorda!**

Vennlig hilsen

Vidar P. Andresen

Leder

Mobil 90841995/ 41067532

vestfold@jordvern.no